

**SYKSYN JUUREKSET
MYÖS LEIVÄSSÄ** s. 9

**KAKSI TAPAA YHDISTÄÄ
SIENET JA LEIPÄ** s. 12

mega

VIIKKO 38 VECKA

2015

**JOS KESKILUOKKA TYYTYYY,
NIIN TALOUSKASVU HYYTYY**

HAMMASPROTEESIT

ALUEEN
HAMMAS

Erikoishammasteknikolta

- uudet kokoproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Soita ja varaa aikasi!

20 v.
alalla

VAASA 312 1233

LAIHIA 477 0744

MAALAHTI 347 8080

Kauppapuistikko 20B

Kauppatie 5

Köpingsvägen

Bock's Oktoberfest

26.9.2015

Olemme luoneet Oktoberfestille **erän ainutlaatuista olutta**.
Oktoberfest-olueella on ensi-ilta 25.9 ja sitä on myynnissä niin kauan kuin riittää.
Irlantilaisista musiikkia, erä erikoisolutta, savustettua possua ja paljon muuta!

Vi har skapat **ett parti unikt öl** för Oktoberfesten.
Oktoberfest-ölen har premiär 25.9 och är till försäljning så länge som det räcker.
Irländsk musik, ett parti med specialöl, rökt gris och mycket mera!

Panimoravintola ja kohtaamispaikka
Gerbyntie 16, 65230 Vaasa
www.bockscornerbrewery.com pub@bockscornerbrewery.com

6 MILJOONAA ELÄINTÄ KUOLEE JOKA VUOSI SUOMEN TEILLÄ

ULTRASONIC ANIMAL ALERT

THE ULTIMATE IN
HIGHWAY SAFETY AND
ANIMAL PROTECTION

ULTRASON AVERTISSEUR ANIMAUX

LES DERNIERES MESURES
DANS LA SECURITE POUR
LES AUTOROUTES ET LA
PROTECTION DES ANIMAUX

MUISTA METSÄN ELÄIMIÄ, TURVAAT EHKÄ ENEMMÄN! ASENNA hobi AJONEUVOOSI!

20 € www.hobi.se.com tai +358 44 5241 872

Hyviä syystarjousia! Tervetuloa Tolkin Kauppahalliin!

Novitan Jussi langat / Garn

vain 2€

Fairy käsitiskiaine / Diskmedel
500ml 0,90€

Lehtiharava / Räfsa

metallia, syksyn väri 4,50€

Pandan suolasalmiakki / saltlakrits

karkkipussi 200g 1€

Lasinpesuneste / Spolarväska

5 litraa -20C 2,20€

Tolkintie 17 61500 Isokyrö
ma-pe 9.00-18.30 la 9.00-17.00 050-5974591
www.tolkinkauppahalli.fi

JÄTTITAVARATALO
TOLKIN KAUPPAHALLI
Isokyrö

Tarjoukset voimassa 25.9. 2015 saakka niin
kauan, kuin tarjouserää riittää
TERVETULOJA tutustumaan mahtavaan jätti-kylä-
kauppaan, tuhansien tuotteiden ostosparatiisiin...

HUND

pälsvård, trimmning, bad, etc.

Råd & hjälp i hundfrågor

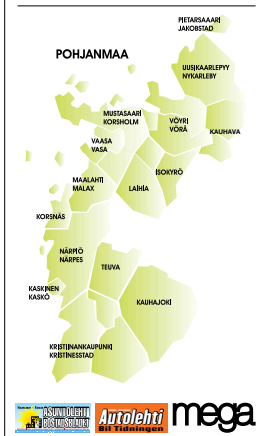
Tidsbeställning 041-4988311

Handelsespl. 29, Vasa

megamedia.fi

EROS.FI

NU ÄNNU STARKARE! NYT ENTISTÄ VAHVEMPI!

Don't search **FIND!** The mobile codes of the weeks. A cellphone equipped with a camera and an Internet-connection is required.

EXTREME

People That Took
Bodybuilding To The
Extreme.

020379

ANIMALS

Tiny Hamster in a Tiny
Playground

020381

ART

See Why This Was
The Most Powerful
Art Piece At Burning
Man This Year

020385

Anna palautetta: mega@upc.fi

JOS KESKILUOKKA TYYTYYY, NIIN TALOUSKASVU HYYTYYY

Jessica Lillbåsk

Jo viime vaalikaudella Kokoomuksen ajatuksena oli, että pitää saada aikaan suuria uudistuksia, mutta hallituspohja oli laaja ja liian monta näkemystä johti siihen, että oli vaikeaa saada isoa muutosta aikaan, kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Arto Satonen kertoo. Nyt hallituksessa on yhteinen näkökulma siitä, että Suomi pitää saada nousuun ja talous kääntymään. Nyt on aika saada uusia ideoita käyttöön, hän vakuuttaa.

Yrittäjänä pitää uskaltaa ottaa riskejä

Yrittäjyys sisältää aina riskinottoa. Yrittäjä panostaa huomattavasti aikaansa ja usein myös omaisuuttaan yritykseen. Silti kaikki ei aina mene niin kuin etukäteen oletetaan. Järkevä yrittäjä varautuu myös epäonnistumisiin. Monia ongelmatilanteita voidaan välttää tai ainakin niiden seurauksia lieventää varautumisella.

Yrittäjä joutuu usein laittamaan henkilökohtaisen omaisuutensa yritystoiminnan takuiksi. Tällöin ongelmat yritystoiminnassa uhkaavat myös yrittäjän omaa ja hänen perheensä taloudellista hyvinvointia.

Yrittäjyyttä Arto tiivistää Tasavallan presidentin sitaatilla: ”Jos Keskiluokka tyytyy, niin talouskasvu hyytyy.” Tällä hetkellä aivan liian moni yrittäjä tyytyy siihen, että yritys antaa elannon itselle ja perheelle ja halu ottaa riskejä vähenee heti, kun on saanut oman taloutensa turvatuksi.

Monissa maissa, esimerkiksi Aasiassa riskinotto on itsestäänselvyys. Kannattaisiko suomalaisten herätä ja nähdä millä tasolla muut kansalaiset ottavat riskejä maailmassa? Monet yritykset aloittavat hyvällä idealla, mutta kun liiketoiminta kasvaa, niin yritys ei tahdo pysyä mukana. Tietyllä tasolla tullessa on aika iso askel eteenpäin, kun pitää tuotetta markkinoida maailmanlaajuisesti.

Tasapaino riskinotossa ja yrittäjyydessä pitää olla kunnossa. Tällä hetkellä kynnys palkkatyöstä yrittäjyyteen on usein liian korkea, Arto toteaa. Ehkä voisimme erilaisella veropolitiikalla kannustaa yrittäjiä ottamaan enemmän riskejä.

Digitalisaatio

Suomen pitää olla aktiivisesti mukana digitalisaatiossa. Tietotekniikka toimii nykyajan yhteiskunnan keskeisenä moottorina ja mahdollistajana. Yhä useammissa tuotteissa ja palveluissa on sulautettua tietotekniikkaa, tai ne tuotetaan ja jaetaan digitaalisesti tietoverkkojen avulla.

Muutos ei ole ikinä helppoa. ICT:n fiksiun hyödyntämiseen tarvitaankin kaukonäköisyyttä ja rohkeutta. Suomi voisi olla edelläkävijä. Valmistavan teollisuuden – ja koko yhteiskunnan – kannattaa tarttua teollisen internetin ratkaisuihin, niin tuotteiden, kuin liiketoiminnan kehittämisessä.

Suomella on mahdollisuus nousta tietoliikenteen kansainväliseksi turvasatamaksi. Tähän tarvitaan oikeanlaista osaamista ja älykästä sääntelyä esimerkiksi tietosuojan, kyberturvallisuuden, veroihin ja tietoliikennekaapeleihin liittyen sekä tietenkin rohkeaa asennetta uusien ratkaisujen kehittämisessä.

Tulevaisuudessa Arto haluaisi nähdä että perinteellinen teollisuus yhdistettäisiin nykYTEKNIikkaan, jotta Suomen kilpailukyky säilyisi.

AMMATTILIITOT LÖYSIVÄT MAAHANMUUTTAJAT

Teija Varis

Palvelualojen ammattiliiton jäsenistä jo 10 000 on maahanmuuttajia.

Maahanmuutto asettaa ammattiliitot uusien haasteiden eteen. Se, onko työperäisen maahanmuuton rajoittaminen oikein vai väärin, on poliittinen ja ideologinen kysymys, jossa ammattiliitot muodostavat itse oman kantansa, Turun yliopistossa elokuun lopussa ammattiliittojen maahanmuuttajastrategioista väitellyt Rolle Alho tiivistää.

Alho keskittyi väitöskirjassaan kahteen suureen suomalaiseen ammattiliittoon: Palvelualojen ammattiliittoon (PAM) ja Rakennusliittoon.

Alhon mukaan yksi keskeinen kysymys ammattiliittojen näkökulmasta on, miten saada maahanmuuttajat liittymään jäseniksi.

– Molemmat tutkimani liitot ovat onnistuneet varsin nopeasti kasvattamaan maahanmuuttajajäsenten lukumäärää. Etenkin Pamissa huomattava osa uusista jäsenistä on maahanmuuttajia. Heitä on jo yli 10 000, Alho kertoo.

Rakennusliitto puolestaan on onnistunut saamaan pääasiassa Virosta ko- toisin olevia maahanmuuttajia jäsenikseen.

– Rakennusliitto on kuitenkin Pamia vaikeammassa tilanteessa, sillä huomattava osa Suomessa työskentelevistä maahanmuuttajista on Suomes- sa ainoastaan tilapäisesti. Sen vuoksi he eivät myöskään liity ammattiliiton jäseniksi.

“Rakennusliitolla on nykyisin toimisto myös Tallinnassa.”

Alhon mukaan Rakennusliitolle, kuten monille muillekin Länsi- ja Pohjois-Euroopan maiden rakennusliitoille, EU:n itälaajentuminen 2000-luvun alussa oli haastava paikka.

– Käytännössä se avasi Suomen rakennusalan muihin EU- ja Eta-maihin rekisteröityneille yrityksille. Tuolloin SAK lobbasi 2004–2006 voimassa olleen siirtymäaikalin, jolla se pyrki rajoittamaan etenkin virolaisten työperäistä maahanmuuttoa.

Rakennusliitolle on Alhon mukaan ollut vaikeaa kontrolloida, että suomalaiset työehtosopimukset, jotka koskevat kaikkia Suomessa työskenteleviä työntekijöitä ja työnantajia, toteutuvat.

– Olkiluodon monikansallinen ydinvoimalatyömaa on tästä ääriesimerkki. Rakennusliiton Tallinnaan perustama toimipiste on Alhon mukaan tuonut liittoon uusia virolaisia jäseniä sekä lisännyt virolaisten tietoa suomalaisista työehdoista ja ammattiliiton jäsenyydestä.

– Rakennusliitto on ensimmäisenä suomalaisena ammattiliittona perustanut oman ammattiosaston maahanmuuttajajäsenille.

– Osaston tarkoitus on pystyä tarjoamaan palveluita yleisimmillä rakennusalalla puhutuilla maahanmuuttajakielillä sekä keskittyä maahanmuuttajien työmarkkinoilla kohtaamiin erityisongelmiin.

Pamin strategia on toinen.

– PAM katsoo, että maahanmuuttajien oma ammattiosasto eriyttäisi maahanmuuttajat liittojen sisällä omiksi porukoiksi. PAM on kuitenkin kehittänyt vieraskielistä viestintäänsä.

Alhon mukaan tämä osoittaa, että maahanmuutto näyttäytyy eri tavalla eri alojen ammattiliitoille ja niillä on mahdollisuus tehdä toisistaan poikkeavia ratkaisuja maahanmuuttokysymyksissä.

BAZI & MAZI

ZITZ

SUDOKU

#1

	2	1	9		5		6	3
	3			1				4
				4	2		1	
3	8	5						
				9				
						2	8	5
	7		8	5				
8				3			7	
2	4		6		1	3	5	

4	2	1	9	8	5	7	6	3
9	3	8	7	1	6	5	2	4
5	6	7	3	4	2	8	1	9
3	8	5	4	2	7	1	9	6
6	1	2	5	9	8	4	3	7
7	9	4	1	6	3	2	8	5
1	7	3	8	5	9	6	4	2
8	5	6	2	3	4	9	7	1
2	4	9	6	7	1	3	5	8

#2

9	6	8			4		2	
		1		6		4		
		2					1	
5			1	9				
1			2		5			6
				3	7			2
	3					9		
		6		5		3		
	9		4			2	6	1

4	2	1	9	8	5	7	6	3
9	3	8	7	1	6	5	2	4
5	6	7	3	4	2	8	1	9
3	8	5	4	2	7	1	9	6
6	1	2	5	9	8	4	3	7
7	9	4	1	6	3	2	8	5
1	7	3	8	5	9	6	4	2
8	5	6	2	3	4	9	7	1
2	4	9	6	7	1	3	5	8

#3

2		9		5		3		7
3				6		5		
5	6		9				2	
9						6		
			4		5			
		4						2
	9				3		8	6
		5		1				3
6		8		4		7		1

2	8	9	1	5	4	3	6	7
3	4	7	8	6	2	5	1	9
5	6	1	9	3	7	8	2	4
9	2	3	7	8	1	6	4	5
7	1	6	4	2	5	9	3	8
8	5	4	3	9	6	1	7	2
1	9	2	5	7	3	4	8	6
4	7	5	6	1	8	2	9	3
6	3	8	2	4	9	7	5	1

digialbum

Julkaisemme viikoittain lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi tai Megan kotisivujen kautta, megamedia.fi -> digialbumi -> osallistu.

Valokuvakamppailu

Teema: Lapset ja eläimet – **deadline 27.9.2015.**

Voittaja julkaistaan viikolla 40.

Osallistu lähettämällä 10 kuvan kokonaisuus sähköpostitse mega@upc.fi. Liitä mukaan yhteystietosi, sekä maininta siitä että osallistut valokuvakamppailuun. Tuomaristo valitsee voittajan, palkintona julkaisemme kaikki kuvat sekä maksamme 100 euroa puhtaana käteen!

Vi publicerar varenda vecka våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn eller via vår hemsida megamedia.fi -> digialbum- > delta.

Fotokamp

Tema: Barn och djur – **deadline 27.9.2015**

Vinnaren publiceras vecka 40.

Delta genom att skicka in 10 bilder via e-post, mega@upc.fi. Bifoga dina kontaktuppgifter och nämn också att du deltar i fotokampen. Juryn utser en vinnare. Som pris publicerar vi alla bilder och ger vinnaren 100€ i rena pengar.

Arja Utunen, Pietarsaari

Eija Syrén, Vaasa

Mathilda Börg, Vaasa

Kristina Granholm, Övermalax

Niklas Falk, Sundom

Josefin Uppgård, Vasa

Matti Hietala, Vaasa

Nea Långskog, Pörtom

Helena Kotikangas, Oravainen

Hanna Perälä, Singsby

Öppet hus i Meteorias Söderfjärden

Öppet hus i Meteorians utställning och observatorium
lördag 19.9 klockan 17.30 - 22

Kvällens program bjuder på upplevelser för alla åldrar – fritt inträde!

Meteorias-sektionen inom Sundom bygdeförening visar den uppskattade multimediala och utställningen under hela kvällen.

Astronomiska föreningen Vasa Andromeda presenterar teleskop och observatorium

Under hela kvällen kan besökarna röra sig i solsystemet på Söderfjärden och ladda ner en solsystemsapp.

Försäljning av kaffe, grillkorv, vykort och böcker.

Specialprogram i början av kvällen

17.30-18	Matts Andersén, föreläser om meteoritkratrar och om sin nya bok "När himlen faller ner"
17.30-19	Ari Lähtenpää berättar i Meteorians fågeltorn om tranorna, då de i början av kvällen flyger ut till skärgården
18-19	Malin Hjerpe låter små och stora barn göra en egen krater
18-20	Satu Hietala och Peter Edén från Geologiska forskningscentralen vid "stendoktors mottagning" visar kraterstenar - besökarna kan också medföra stenar för bedömning – gärna stenar från Söderfjärdens omgivning.
19-19.30	Carl-Johan Källman visar bilder från Katternö Skywatchers höghöjdsflygning med ballong

Meteorians adress är Marenvägen 294, Sundom. Meteorias skyltar finns vid vägarna som leder ut till området mitt ute på Söderfjärden.

En karta hittas också på webbsidan: www.meteorias.fi

Avoimet ovet Söderfjärdenin Meteoriihellä

Avoimet ovet yleisölle Meteoriihen näyttelyssä ja observatoriossa
lauantaina 19.9 kello 17.30 - 22

Illan ohjelma tarjoaa elämyksiä kaikenikäisille – vapaa pääsy!

Sundom bygdeföreningin (kyläyhdistyksen) Meteoriihjaosto esittelee näyttelyn, jossa illan aikana voi seurata suosittua multimediaesitystä

Tähtitieteellinen yhdistys Vaasan Andromeda esittelee mm. uutta kaukoputkeaan ja observatoriota

Koko illan voi tutustua Söderfjärdenin aurinkokunta-malliin ja siitä tehtyyn sovelukseen

Myytävänä kahvia, grillimakkaraa, postikortteja ja kirjoja.

Erikisohjelma alkuillasta

17.30-18	Matts Andersén pitää esitelmän meteoriittikraattereista ja uudesta kirjastaan "När himlen faller ner"
17.30-19	Ari Lähtenpää kertoo Meteoriihen lintutornissa kurjista, kun kurjet illansuussa lentävät saaristoon
18-19	Malin Hjerpe kutsuu eri-ikäiset lapset oman kraatterin tekoon
18-20	Satu Hietala ja Peter Edén Geologian tutkimuskeskuksesta "Kivitohtorin vastaanotolla" esittelevät kraatterikiviä - yleisö voi myös tuoda kiviä geologien arvioitavaksi
19-19.30	Carl-Johan Källman esittelee kuvia Katternö Skywatchersin ilmapallo-lennon korkeusennätysrytyksestä

Tapahtuman osoite on Marenintie 294 Sundomissa. Infokyltit näyttävät ajoreitin tuloteiden alussa.

Kartta löytyy myös Meteoriihen webbsivuilta: www.meteorias.fi

destination Vaasa

Näyttelyt

POHJANMAAN MUSEO JA TERRANOVA - Merenkurkun luontokeskus
Vampyyrin varjostamat – lepakoiden salainen maailma
25.6 – 4.10.2015
Museokatu 3, 65100 Vaasa, puh. (06) 325 3800
Auki ti-to 11-18, pe-su 11-16
Opastus sunnuntaisin klo 12
Sisäänpääsy 7€ / 5€. Alle 18v ilmainen sisäänpääsy

VALOKUVAGALLERIA IBIS Female Diversity
Caius Andreas Bruun
7.8-20.9

VAASAN TAIDEHALLI
Kaupungintalo, Senaatink. 1
puh. (06) 325 3770
auki ti-to 12-18, pe-su 12-16
Ilmainen sisäänpääsy

BLACK WALL GALLERY
Aapo Karjalainen Maalauksia tilassa
28.08.2015-20.09.2015
Kasarmi 13, Korsholmanpuistikko 6, Vaasa
Avoimma ke-pe 13-18 la-su 12-15
Vapaa pääsy
www.vaasantaiteilijaseura.fi

TAIDEKÄYTTÄVÄ TEEMA
Johanna Jylhä & Johanna Paalasen valokuvanäyttely, Dharma wheels, golden deers: matkamuistoja Tiibetistä. 1.-29.9.2015
Pääkirjasto, 2. krs.
Kirjastonkatu 13, 65100 Vaasa

KUNTSIN MODERNIN TAITEEN MUSEO
Out of the box
12.6 – 27.9.2015
Sisäsatama PL3 65100 Vaasa p. (0)6 325 3920 Avoimma: tiistai – sunnuntai 11-17. Pääsymaksut 5 € / 3 €, alle 18 v. ilmainen Erikoisnäyttely: 7 € / 5 € / alle 18 v. ilmainen Yhteislippu 9 € / 6 € Perjantaisin ei ilmaista sisäänpääsyä

VAASAN TYÖVÄENMUSEO
Ihmisiä työssä 24.3 - >
Vapaudentie 27 Avoimma ma klo 13 - 18, ti - pe 12.30 - 17. Pääsymaksu 4/2 €

GALLERIA WASABORG
26.8. - 23.9.
Fanny Kälé: Om du inte fanns
Vaasanpuistikko 14 Avoimma: ma - pe 10 - 18, la 10 - 15

MIKOLAN AKVARELLISALI
Arto Penttinen "H2O maalauksia, veistoksia, installaatioita."
22.8-27.9.2015
Raastuvankatu 21, sisäpiha, Vaasa Puh. 050 438 1391 Avoimma pe - su 12 - 16
info@nandormikola.fi
Sisäänpääsy 3€/2€
Alle 18-vuotiaat ilmaiseksi

ATELJE TORN
15.9-4.10
NÄYTTAILLEASETJAAT; Marja-Liisa Käär, Pirkko Holmela, Satu Ritola, Assol Agaidarova
Pitkäkatu 66
Avoimma: ti-to 12-18 la-su 12-16

TIKANOJAN TAIDEKOTI
KA-ZE –ajatuksia –tankar om –Japan
26.8.–27.9.2015
Hovioikeudenpuistikko 4
65100 Vaasa p. (06) 325 3916
Avoimma: tiistai –sunnuntai 16-18. Ilmainen Sisäänpääsy

SÖDERFJÄRDENIN METEORIIHI
Marenintie 294
SUNDOM, Vaasa
• Näyttely avoimma yleisölle: 3.6-30.9 ke 18-20 ja su 14-20
• Tilauksesta ryhmille: toukokuu-lokakuu, joka päivä - Vaasan matkatoimiston kautta, puh. (06) 325 1145 tai online: www.meteoriihi.fi

GALLERIA ULRICO
Kaj Smeds Taidenäyttely, kollaseja, serigrafioita, akvarelleja
16.9.-30.9.2015
Kirkkopuistikko 20
65100 Vaasa
Avoimma: ti - pe 13 -17, la - su 11 - 14

Foto: Johan Hagström

Utställningar

ÖSTERBOTTENS MUSEUM OCH TERRANOVA - KVARKENS NATURCENTRUM
I skuggan av vampyrerna – fladderhöstens hemliga värld
25.6 – 4.10.2015
Museigatan 3, 65100 Vaasa tel (06) 325 3800.
Öppet ti - to 11-18, fre-sö 11-16
Inträde 7/5 €

FOTOGALLERI IBIS
Female Diversity
Caius Andreas Bruun
7.8-20.9

VASA KONSTHALL
Stadshuset, Senatsgatan. 1
tel (06) 325 3770.
Öppet ti - to 12 - 18, fre - sö 12 - 16
Gratis inträde

TIKANOJAS KONSTHEM
KA-ZE –ajatuksia –tankar om –Japan
26.8.–27.9.2015
Hovrättsplanaden 4
Tel (06) 325 3916 Öppet: tisdag - söndag 16-18. Gratis inträde.

BLACK WALL GALLERY
Aapo Karjalainen Målningar i utrymmet
28.08.2015-20.09.2015
Kasern 13
Korsholmsplanaden 6, Vaasa Öppet ons - fre 13 - 18, lö - sö 12 - 15
www.vaasantaiteilijaseura.fi

ATELJE TORN
15.9-4.10
UTSTÄLLARE: Marja-Liisa Käär, Pirkko Holmela, Satu Ritola och Assol Agaidarova
Storalånggatan 66
Öppet: ti-to 12-18 lö-sö 12-16

KORSHOLM KULTURHUS
Öppet må - to kl. 10 - 20, fre kl. 10 - 16 • Skolvägen 1

KONSTGALLERI TEMA
Johanna Jylhä & Johanna Paalanen fotografiuts-tällning, Dharma wheels, golden deers: Reseminnen från Tibet, 1.-29.9.2015
Vasa stadsbibliotek, 2 vån Biblioteksgatan 13, 65100 Vaasa

GALLERIA WASABORG
26.8. - 23.9.
Fanny Kälé: Om du inte fanns
Vasaesplanaden 14
Öppet: må - fre 10 - 18, lö 10 - 15

KUNTSI MUSEUM FÖR MODERN KONST
Out of the box
12.6 – 27.9.2015
Inre hamnen PL3, 65100 Vaasa tel (06) 325 3920
Öppet: tisdag - söndag 11-17. Inträde: 5 € / 3 €, under 18 åringar gratis
Specialutställning: 7 € / 5 € / under 18 åringar gratis
Kombinationsbiljett: 9 € / 6 €

METEORIA SÖDERFJÄRDEN
Marenvägen 294
SUNDOM, Vaasa
• Utställningen öppen för allmänheten: 3.6-30.9 on 18-20 och sö 14-20
• På beställning för grupper: maj-oktober, alla dagar - via Turistbyrån i Vaasa, tfn (06) 325 1145 eller online: www.meteoriihi.fi

MIKOLAS AKVARELLSALI
Arto Penttinen "H2O-målningar, skulpturer, installationer."
22.8-27.9.2015
Rådhusgatan 21, innergården, Vaasa Tel. 050 438 1391
Öppet fre - sö 12 - 16
info@nandormikola.fi
Inträde 3€ / 2€
Under 18 år gratis inträde.

GALLERIA ULRICO
Kaj Smeds KONSTUTS-TÄLLNING, kollaser, serigrafik, akvareller
16.9.-30.9.2015
Kyrkoessplanaden 20
65100 Vaasa
Öppet: ti - fre 13 - 17, lö-sö 11 - 14

mega
- SEUDUN KEHITTÄJÄ
- REGIONENS UTVECKLARE

Toimisto / Kontor:
Gerbyntie / Gerbyvägen 18,
65230 Vaasa / Vasa

www.megamedia.fi
www.upc.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC media
COMMUNICATION CENTER

Toimitus / Redaktion:
mega@upc.fi
www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare:
Juha Rantala,
Hans Hästbacka,
Ika Österblad

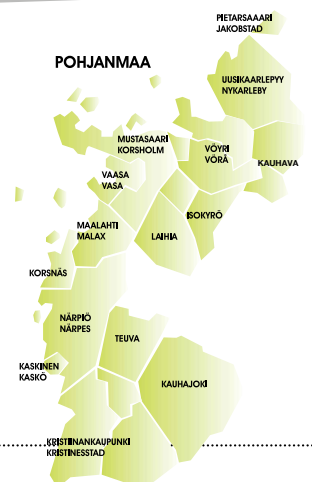
Paino / Tryck:

UPC print
COMMUNICATION CENTER

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjölöningar – även mobila.
Ilmoitushinta tekstissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annon i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi
Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi
Tuomo Arpiainen 040 900 4153 tuomo.arpiainen@upc.fi
Claus Gunnar 040 187 8137 claus.gunnar@upc.fi

PAINOS 75 000 – KAIKKI KOTITALOUDET • POSTIJAKELU • UPPLAGA 75 000 – ALLA HUSHÄLL • POSTUTDELNING

Maahanmuuttajalla varma palkka voi olla tärkeämpi asia kuin palkan suuruus

Teija Varis

Pitäisikö työperäistä maahanmuuttoa helpottaa poistamalla niin sanottu saatavuusharkinta, joka koskee monilla aloilla työskenteleviä kolmansista maista tulevia maahanmuuttajia?

Tätä kysymystä on pohdittu myös tänä kesänä.

Ammattiliittojen näkemys on selvä: esimerkiksi PAM, Rakennusliitto ja SAK suhtautuvat kielteisesti rajoitusten poistamiseen.

– Tutkimani liitot katsovat, ettei nykyisiä rajoituksia tule missään nimessä poistaa, sillä maahanmuuttajien ja maassa tilapäisesti työskentelevien ulkomaalaisten työehtoja poljetaan jo nyt rakennus- ja palvelualoilla yleisesti. Liitot perustelevat nykyisiä työperäisen maahanmuuton rajoituksia myös Suomen korkeilla ja kasvavilla työttömyyslukuilla, ammattiliittojen maahanmuuttajastrategioista väitellyt Rolle Alho sanoo.

“Liittojen intresseissä ei ole, että syntyperäisen väestön ja maahanmuuttajien työehdot eriytyvät.”

Eniten keskustelua herättävät kuitenkin työehtosopimuksia pienemmät palkat. Alhon haastattelemat työsuojeluviranomaiset ja maahanmuuttajat jakavat käsityksen siitä, että maahanmuuttajat tekevät usein työtä työehtosopimuksia pienemmällä palkalla ja huonommin työehdoin kuin syntyperäinen väestö.

– Tämä on ongelmallista liitoille, joiden intressissä ei ole, että syntyperäisen väestön ja maahanmuuttajien työehdot eriytyvät tai että maahanmuuttajat ovat hyväksikäytettyjä niiden edustamilla aloilla. Maahanmuuttajien oma näkemys tilanteesta voi kuitenkin olla toinen.

– Esimerkiksi virolaisille Suomi edustaa – kuten eräs haastattelemani virolainen siivooja asian ilmaisi – Viroa työntekijäystävällisempää maata, jossa palkkataso ja työehdot ovat huomattavasti korkeammalla tasolla kuin Virossa. Samoin he ajattelivat, että palkanmaksu on Suomessa luotettavampaa kuin Virossa. Juuri parempi palkkataso olikin keskeinen Alhon haastattelemissa virolaisissa rakennus- ja palvelualan työntekijöitä Suomeen vetävä tekijä.

– Eli samat tekijät vetävät virolaisia Suomeen kuin suomalaisia aikanaan Ruotsin työmarkkinoille.

”Samat tekijät vetävät virolaisia Suomeen kuin suomalaisia aikanaan Ruotsin työmarkkinoille.”

Alho kertoo, että molemmat hänen tutkimuksensa mukana olleet liitot vaativat valtiovaltaalta vahvempaa otetta maahanmuuttajien työehtojen valvonnassa.

– Tämä on ymmärrettävää, sillä maahanmuuttajien työehtojen valvonta kuluttaa liittojen resursseja. Sekä Pamille että Rakennusliitolle maahanmuutto on iso kysymys, jonka merkitys on vain kasvanut 2010-luvulla maahanmuuton lisääntyessä, Alho toteaa. Maahanmuuttokysymys liittyy Alhon mukaan keskeisesti ammattiliittojen valtaresursseihin suhteessa työnantajiin ja valtiovaltaan.

– Liittojen onnistuneet maahanmuuttoon liittyvät strategiat vahvistavat liittojen tulevaisuuden näkymiä, ja päin vastoin.

Syksyn juurekset tuunaavat myös leivän

Syyskuussa juhlietaan 51. kerran suomalaista leipäviikkoa. Kokosimme viikon kunniaksi tarjolle kaksi sadonkorjuu aikaan sopivaa leipäreseptiä.

Kumpi on suosikkisi – vai kokeiletko molempia?

Raasteleipä

- 1 pieni porkkana
omenaa
purjoa
pala ruisleipää
2–3 tl sitruuna- tai appelsiinimehua tai ranskalaista salaattinkastiketta

Raasta porkkana ja pilko omena. Lisää joukkoon purjorenkaat. Levitä seos leivälle. Kostuta raaste mehulla tai salaattinkastikkeella.

I September firas för 51 gången den finska brödveckan. Veckan till ära har vi tagit två brödrecept som passar till skördetiderna.

Vilken är din favorit - eller provar du båda?

Paprika-fetaleipä

- puolikas punaista paprikaa
puolikas vihreää paprikaa
6 dl vehnäjäuhhoa
1 rkl leivinjauhetta
2 munaa
2,5 dl maitoa
1 dl pullomargariinia
75 g pehmeää fetajuustoa
riippaus oreganoa
0,5 tl suolaa

Kuori ja paloittele paprikat pieniksi. Sekoita keskenään jauhot ja leivinjauhe. Lisää loput aineksista ja kumoa taikina voideltuun, litran vetoiseen leipävuokaan. Paista 175 asteessa noin 50–60 minuuttia, kunnes sisus on kypsää.

Vinkki: Voit valmistaa taikinasta myös 12 muffinia. Jaa taikina muffinivuokiin ja paista 175 asteessa noin 25 minuuttia.

ITALIALAISISSA SIENIHERKUISSA MAISTUVAT YRTIT

Elina Teerijoki

Kokeile vaihteeksi mummon sienisalaatin sijasta versiota, jossa on aurinkokuivattua tomaattia. Italialaiset vaikuttavat tuovat sienisyksyyn uusia makuja.

Sienistä nautitaan sekä suomalaisessa että italialaisessa keittiössä. Kummankin maan sienikulttuurista kertovat Ina Ruokolainen ja Lia Gasbarra tuoreessa kirjassaan Suomalaisia sieniruokia italialaisella otteella.

Osa Suomessa ja Italiassa käytetyistä sienilajeista on samoja.

Esimerkiksi herkkutattia rakastetaan kummassakin maassa.

Italiassa ei kuitenkaan juuri käytetä rouskuja, jotka Suomessa ovat suosittuja suola- ja salaattisieniä.

– Italiassa panostetaan enemmän niin sanottuihin paistosieniin kuten herkkutattiin, herkkusieniin, orakkaisiin ja vahakkaisiin, Ina Ruokolainen kertoo.

”Suomessa sienet ovat useimmiten lisuke, mutta italialaisissa keittiöissä niitä pidetään pääraaka-aineena.”

Eroa löytyy myös suhtautumisesta sieniin raaka-aineena.

Suomessa sienet ovat useimmiten lisuke, mutta italialaisissa keittiöissä sieniä käytetään ja arvostetaan pääraaka-aineena.

Suomessa sipuli ja kerma ovat tavallisia sienten makupareja. Italiassa maustaminen on monivivahteisempaa ja pohjautuu esimerkiksi yrtteihin, jotta sienen oma maku ei haudaudu muiden makujen alle.

Kannattaa kokeilla sieniruuan maustamista esimerkiksi miedolla minttulaajilla.

Ina Ruokolaisen suosikkeja italialaisista sieniruuista ovat esimerkiksi laadukkaasta pastasta hyvin valmistettu herkkutattipasta ja risotto, jossa on mustatorvisientä.

– Mustatorvisienien maustamaisuus tulee siinä hyvin esiin. Voimakkaan mausta torvisientä kannattaa käyttää mieluummin mausteena kuin liikaa kerralla, Ruokolainen vinkkaa.

Pakastettujen sienten rakenne säilyy parhaiten, jos ne panee ruokaan jäisinä, sulattamatta ensin.

Ruokolainen on tuunaillut suomalaisia sienisalaatteja ja todennut, että esimerkiksi aurinkokuivatut tomaatit sopivat niihin hyvin; happamuutta voi hakea vaikkapa omenasta tai balsamicosta.

Perusniskit myös sienten säilöntään löytyvät Ruokolaisen ja Gasbarran kirjasta.

Ekologinen ja vähän tilaa vievä säilöntätapa on kuivaaminen, jos käytössä on kuivuri tai sopiva kuiva ja hyvin lämmin tila.

Pakastettujen sienten rakenne säilyy parhaiten, jos ne panee ruokaan jäisinä, sulattamatta ensin.

Elina Teerijoki

Jos sienestys ei ole ennestään tuttua, sitä kannattaa kokeilla – vaikkapa jo siksi, että se on Suomessa niin helppoa.

Jokamiehenoikeuden mukaan voimme poimia sieniä vapaasti muualta paitsi selviltä piha-alueilta.

Tilanne ei ole ollenkaan tällainen esimerkiksi Italiassa, jossa sienestystä rajoitetaan ja se on luvanvaraista.

Sienikausi on Suomessakin pitkä, etenkin, jos aloittaa jo keväällä korvasienistä.

Tähän aikaan, keskisyksyllä, satoa saadaan esimerkiksi rouskuista ja vahakkaista. Ensimmäiset suppilovahverotkin ovat nousseet pintaan, ja niitä riittää jopa jouluun saakka.

Runsas lajikirjo helpottaa luonnollisesti saaliin saamista.

Ina Ruokolainen opettelee muutaman uuden sienilajin vuodessa ja kerää syksyn mittaan jopa kymmeniä eri lajeja.

– Sekasieninä käyvät kaikki syötävät lajit, mutta sienten oman aromin saa parhaiten esiin, jos valmistaa niitä ruuaksi laji kerrallaan.

Helppoja aloittelijan lajeja ovat esimerkiksi kantarellit ja tatit, jotka on vaivaton tunnistaa ja joiden valmistaminen ruuaksi on yksinkertaista.

”Sekasieninä käyvät kaikki syötävät lajit, mutta sienten oman aromin saa parhaiten esiin, jos valmistaa niitä ruuaksi laji kerrallaan.”

Ruokolaisen ja Gasbarran kirja kannustaa arkiseen kotitarvesienestykseen.

Kaupunkilaisenaan sienestäjän ei tarvitse lähteä maaseuturetkelle saadakseen kunnan saalista.

Ruokolainen tekee suuren osan sieniretkistään Lahden urheilukeskuksen alueella, jonka hiihtomaastot ovat hyvää sienimetsää.

– Kantarellit poimitaan nopeasti polkujen varsilta, mutta muita sieniä siellä riittää hyvin poimittavaksi.

Mikä on oma sieniruokasuosikkisi? Keskustele aiheesta lehden ruoka-sivuilla.

KAKSI TAPAA YHDISTÄÄ SIENET JA LEIPÄ

Viikon resepteissä tehdään nopeita herkkuleipiä tai leipää ajan kanssa.

Kantarellileivät

*paahtoleipää
pilkottuja kantarelleja
voita
sipulia
tilkka sherryä
ranskankermää
koristeeksi silputtuja
sipulinvarsia*

Paista kantarellit voissa.

Lisää silputtu sipuli ja ruskista miedolla lämmöllä, kunnes neste on haihtunut.

Lisää ranskankermää ja tilkka sherryä, ja mausta suolalla ja pippurilla. Paahda leipäviipaleet ja nosta sienisipuliseos niiden päälle.

Resepti: Leipätiedotus

Sienifocaccia

Taikinaan:

2 dl lämmintä vettä
25 g hiivaa
0,5 tl suolaa
1 tl sokeria tai hunajaa
5 dl vehnä jauhoja
0,5 dl rypsiöljyä

Täytteeseen:

3 rkl rypsiöljyä
1 valkosipulinkynsi
suolaa
mustapippuria
0,5 l sieniä (esimerkiksi kantarelleja, tatteja tai suppilovahveroja)
50 g mozzarellajuustoraastetta
tuoretta rosmariinia, timjamia tai oreganoa

Liuota hiiva kädenlämpöiseen veteen. Lisää suola, sokeri tai hunaja sekä vähin erin jauhot. Alusta taikina joustavaksi ja lisää lopuksi öljy.

Anna taikinan kohota lämpimässä paikassa kaksinkertaiseksi noin puolen tunnin ajan. Laita uuni kuumenemaan 250 asteeseen. Sekoita öljyyn hienonnettu valkosipuli, suolaa ja pippuria. Viipaloi sienet ja kääntelee ne mausteöljyyn.

Vaivaa taikina jauhotetulla pöydällä ja jaa neljään osaan.

Leivo soikioiksi leivinpaperin päälle, kahdelle pellille. Peitä ja anna kohota.

Painele leipästen pintaan peukalolla koloja ja ripottele päälle mozzarellaraastetta.

Taputtele raaste kevyesti taikinan pintaan. Painele sieniviipaleet leipästen päälle. Lisää rosmariinin, timjamin tai oreganon lehtiä. Paista focaccioita 250-asteisessa uunissa noin 10 minuuttia. Tarjoa välittömästi esimerkiksi hyvän lihaliemen tai kasvis-osekeiton kanssa.

Vinkki: Focacciassa voi käyttää metsäsieniä tai vaikkapa viljeltyjä herkku- tai siitakesieniä.

Resepti: Kotimaiset Kasvikset ry

SEPTEMBER – AVSKEDETS MÅNAD

Text och bild: Hans Hästbacka

Solvarm och vindsvag vilar septemberdagen över byn. Doften av torra och tröskade kornfält driver sakta förbi gården. Från utblommade tistlar stiger lätta frön mot den blå himlen. Driver i väg på okända vägar för att i bästa fall dala ner på bar mark där nya plantor kan spira och ge rotfäste för nya tistelplantor.

För en stund fylls det torra och soliga luftrummet av en svärm ladesvalor, som i allmän ordning jagar fram över stubbåkern – på insektjakt och med kompassriktningen ställd söderut. Muntra svalkvitter hörs i alla väderstreck, för att en stund senare tona bort när svalorna drar vidare.

Solvarm augusti har varit räddningen för många ladesvalor, som i många fall förgäves kämpat med ägg och ungar i regn och kyla i juni och juli. Trots det har ladesvalorna varit mer framgångsrika än andra svalor denna sommar, härdade som de är att klara av häckningen under svala och blötlagda somrar på våra breddgrader.

Där vi sitter i trädgården och ser och hör svalflocken passera, blir svalorna ännu ett avsked av sommaren. Svalorna hör sommaren till och varje flock som drar förbi tar en bit av sommarkänslan med sig. En sommarkänsla som vi gärna låter leva in i september, så länge vädret är soligt och sydliga vindar råder. Sommaren blir man aldrig riktigt klar med, fastän den första höstmånaden tagit över.

När vi häromdagen gjorde en tur i skärgården, körde vi förbi några mindre sandtag för att se hur det lokala sångsvansparet hade klarat av häckningen. I det ena sandtaget låg en ensam svan och vilade, som ett tecken på att sommaren var förbi och det nu var dags att vila ut i den begynnande hösten.

Utan att skygga för bilen, som stannat intill sandtaget, låg svanen kvar i starrväxtligheten. Bilar och människor har aldrig varit oroande fiender för den svanen – och inte heller för många andra sångsvanar som häckar i närheten av människor, eller mitt bland dem. Då var situationen betydligt mer oroande för den

Den lugna viken och varma strandskogen lockade till sig svärmande myror och jagande måsar.

Även på nära håll är trollsländor sköna att beskåda.

En av sommarens ladusvalsungar, nyss utflugen på sin första flygtur.

Den ensamma sångsvanen låg stilla i sandtagets växtlighet.

ensamma svanen med tanke på andra svanar, för i följande sandtag ett par hundra meter bort låg det lokala svanparet med tre stora och snart flygfärdiga ungar.

Revirhållande svanar är inte nådiga när det gäller intrång i reviret. Med hugg och slag jagar de bort andra svanar, om så behövs med blodvite och tappade fjädrar som följd för den främmande svanen. Antagligen var den ensamma svanen väl medveten om svanparets närvaro och låg stilla i starren för att inte väcka uppmärksamhet.

Längs vägen ner till stugsundet hade mängder med nykläckta trollsländor samlats, lockade av den öppna och soliga vägytan. En illa vald samlingsplats för trollsländor med tanke på den dagliga trafiken på vägen. Men sländor har, lika lite som andra insekter, någon uppfattning om människans farliga fordon och får betala ett högt pris för vägvalet.

På livligt nyttjade parkeringsplatser vid köpcentra har sparvar och skator lärt sig att sommaren betyder dukat bord för dem i form av döda insekter på kylare, underreden och strålkastare. Så snart en nyanländ bild parkerat och människorna stigit ur, kommer fåglarna flygande för att plocka i sig döda trollsländor och andra insekter. Likt nitiska besiktningsmän inspekterar sparvar och skator bilarnas kylare och underreden och förser sig av det entomologiska utbudet, utan att desto mera ägna sig åt någon artbestämning. Den fyndiga födokroken ser ut att fungera väl och är ett talande bevis på en del fågelarters goda anpassningsförmåga till en människodominerad värld.

Nere på bryggan kunde vi studera flera soldruckna trollsländor på nära håll. En nog så intressant sysselsättning. Man kan inte annat än häpna över hur formfulla och fulländade sländorna är – sköna skapelser på alla de sätt. De är dessutom extremt väl anpassade till ett jägarliv i luften, efter att ha levt som larver i vatten ett eller flera år beroende på arten. Inga andra insekter äger trollsländornas varierande flygskicklighet. Vägvinande flykt för att patrullera det utvalda området i jakten på byten i form av andra insekter, och en partner att para sig med. Snabba kast i luften för att fänga en fluga, en fjäril eller en mindre släkting. Tvärstopp, snabba ruscher och överraskande vändningar. Inte att undra på att människan har haft trollsländan som förebild när helikoptern skulle skapas!

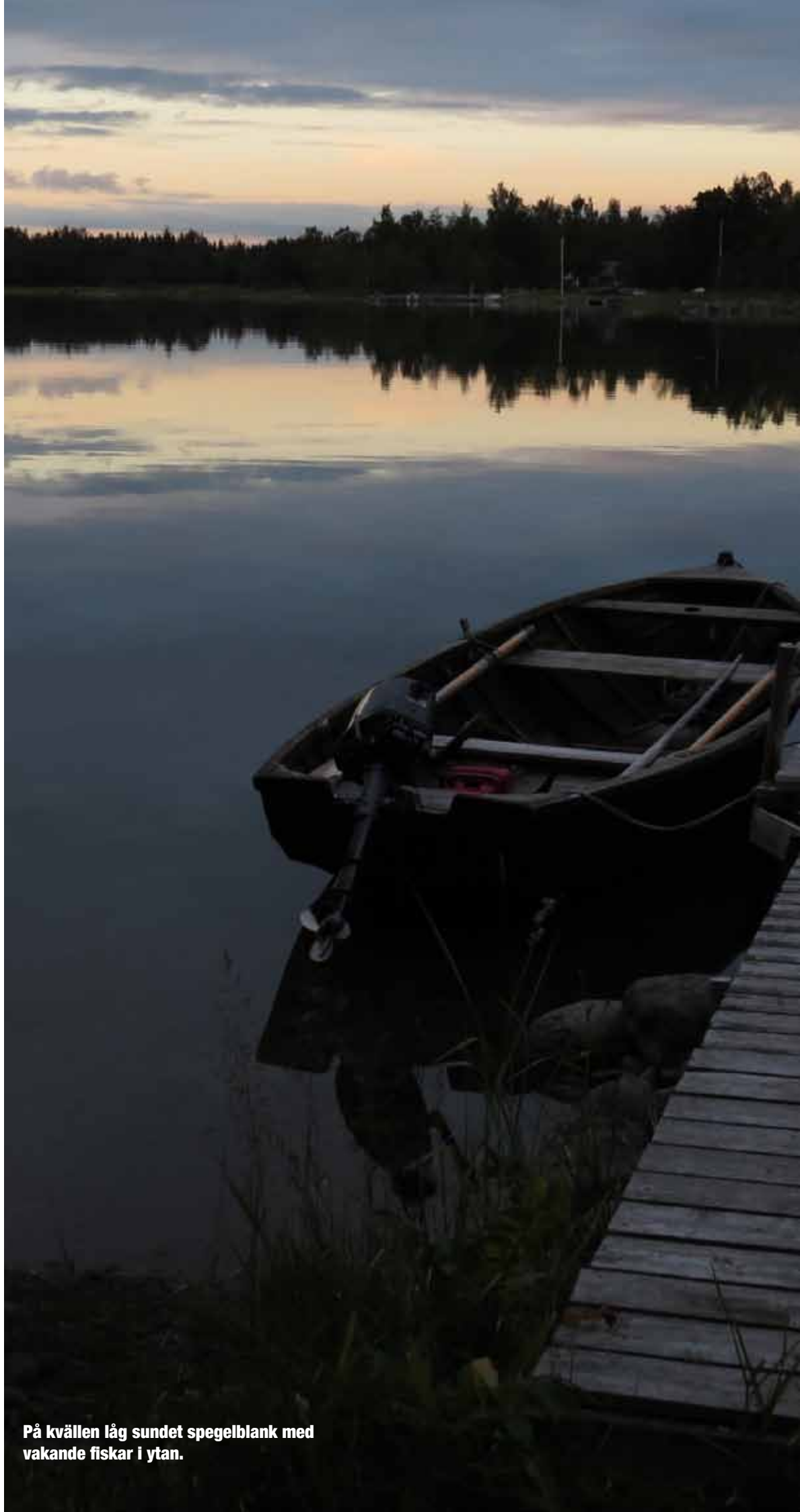
I en lugn vik med blanka strandvatten gjorde vi ett uppehåll för att kolla kantarellförekom-

sten och för att tulla utfärdsorgen på kaffe och smörgåsar. Av kantareller såg vi endast några mindre och halvtorra exemplar. Augusti månads sol och värme och torka hade satt stopp för en lovande kantarellskörd – som en trevlig fortsättning på alla de kantareller som juli månad bjudit på tack vare de återkommande regnen i juni och juli.

Medan vi satt på en strandklippa och njöt av utsikten och solskenet, började fiskmåsar samlas ovanför viken och strandskogen. Först ett tiotal fåglar, sedan allt fler i snabbt ökande takt. Måsarna kom flygande från alla håll, som trollade ur intet. Någonstans där uppe i luft-havet svärmade en insekt av något slag i stora mängder. En insektsvärmning som alltid lockar till sig fiskmåsar. De första fåglarnas flygsätt och uppträdande med små hopp i luften är klara signaler till artfränder inom synhåll. ”Här finns det gott om flygfän i luften, bara att förse sig av det rika utbudet”.

Snart nog blev vi påminda om, vilka flygfän som svärmade över viken och strandskogen. Efter en utmattande bröllopsflykt började drottningar och drönare av röda ettermyror falla ner på klippan vi satt på. Till en början ett intressant fenomen, och konkreta svar på vår undran över vilken insektart som svärmade. Men sedan blev myrorna för många och aggressiva. De slogs sinsemellan och försökte skada och döda varandra. Vi fick vår beskärda del av ettermyrornas ilska och brännande stick. Bättre fly mot övermakten i form av små myror än illa fäktat utan synligt resultat.

När solen gick ner, låg stugsundet helt blankt och stilla. Den spegelblanka ytan prickades av fisk som gick upp till ytan för att plocka i sig insekter som fallit ner i vattnet. Antagligen även en del myror som svärmat under dagen och oturligt nog landat på vattnet och inte på torra land. Några större abborrar passade på att jaga småfisken i ytan och borta vid ett stenigt grund ställde en gädda till med en både hörbar och sebar kvällsjakt. Den kvällen dröjde sig sommaren kvar till långt in på sena kvällen.

På kvällen låg sundet spegelblank med vakande fiskar i ytan.